

Preek over Johannes 11,25.26: Jezus haalt de toekomst naar het heden

Voorzang: Psalm 100, 1 en 2

Votum en Groet

Zingen: Psalm 100, 3 en 4

Gebed om ontferming

Zingen: Gezang 20, 1. 3 en 5

Praatje met de kinderen

Zingen: Kinderlied 77 (Weet je, dat de Vader je kent...)

Gebed bij de opening van het Woord

Schriftlezing: Jesaja 25,6-9 en Johannes 11,1-44

Zingen: Psalm 88, 1 en 6

Verkondiging van Johannes 11,25.26

Zingen: Gezang 270, 1. 3 en 4

Dankzegging en voorbeden

Collecte

Leefregels

Zingen: Opwekking 429

Zegen

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Geloof u dat Jezus is de opstanding en het leven?

Dat ieder die in Hem gelooft, leeft ook al is hij gestorven?

En dat ieder, die leeft en in Hem gelooft, in eeuwigheid niet zal sterven?

Geloof u dat?

Wat is daarop uw antwoord?

Het antwoord van Marta?

Lieve mensen, uw Heiland verlangt ernaar dat u vanmorgen uw vertrouwen in Hem uitspreekt met hart en ziel.

Dat u met liefde, vol geestdrift uitspreekt: *Ja, Heer, dat geloof ik.*

Ik ben er vast van overtuigd, dat u de Messias bent.

De Zoon van God, die naar de wereld zou komen.

Maar misschien moet u of jij daar wel heel wat weerstanden voor overwinnen.

Net als dat bij Marta het geval was.

Marta was er beslist niet meteen aan toe.

Zelfs zij niet, die n.b. tot de meest intieme vriendenkring van Jezus behoorde.

U kent het verhaal van Marta en Maria en hun broer Lazarus wel.

Het verhaal van een ziekte die bijzonder teleurstellend uitloopt op de dood.

En de zieke heet nog wel Lazarus: *God helpt!*

Gód helpt!

Maar Lazarus is wel gestorven.

Ondanks alle gebeden om genezing.

Ondanks een poging om Jezus zo snel mogelijk naar Betanië te laten komen.

Marta en Maria – en Lazarus zelf vast ook – hebben daar veel van verwacht.

Maar wat een teleurstelling.

Lazarus sterft.

Vermoedelijk al op de dag dat de bode vertrok om Jezus te halen.

1

Jezus bevindt zich op dat moment aan de overkant van de Jordaan, in Perea.

Jezus komt in Betanië aan op de 4e dag na Lazarus' dood en begrafenis (vs. 17).

In het oosten wordt een overledene nog dezelfde dag begraven vanwege de warmte.

In vs. 6 lezen we dat Jezus na het bericht nog twee dagen heeft gewacht.

De reis zelf heeft minstens één dag gekost.

Daar komt nog een dag bij voor de reis van de bode naar de plaats waar Jezus was.

M.a.w. al was Jezus onmiddellijk met de man meegegaan, dan nog had Hij Lazarus niet meer in leven aangetroffen.

Wat moeten de beide zussen gedacht hebben van de boodschap die Jezus hen liet bezorgen: *Deze ziekte loopt niet uit*

op de dood, maar op de eer van God?
Wat moeten ze dáár nu van denken?
Deze ziekte loop niet uit op de dood...?
En Lazarus is al begraven!
Hoe kan Jezus er zo naast zitten.
Deze keer is de Heiland te laat.

2

Te laat!
Hoe vaak hebben Marta en Maria dat tegen elkaar gezegd.
Iedere keer weer datzelfde zinnetje.
We horen het in vs. 21 van Marta.
En in vs. 32 precies zo van Maria horen: *Als Jezus hier geweest was...*

Ja, áls!
Maar met zulk praten schiet je geen steek op.
Jezus was er niet.
Het is gegaan, zoals het ging.
En daarmee uit!
Daar moet je mee verder.

Is deze situatie van de beide zusters niet heel herkenbaar?
Heer, waar was U?
Waar was U toen die slag in mijn leven viel?
Waar was U toen hij, zij van wie ik zoveel hield, die ernstige ziekte kreeg?
Waar was U toen die auto in volle vaart mijn lieve jongen raakte en van me wegnam?
Waar was U.
Het is een vraag als een zucht uit een gekweld gemoed.

In vs. 37 lezen we dat ook de kennissen van Marta en Maria Jezus verwijten:
Had Jezus de dood van Lazarus niet kunnen voorkomen?
Toch heel begrijpelijk?

Toch lezen we in vs. 5 heel nadrukkelijk: *Jezus hield veel van Marta en haar zuster en van Lazarus.*
Jezus hield van hen!
En onmiddellijk daarna lezen we hoe Jezus opzettelijk twee dagen wacht.
Marta en de anderen begrijpen daar niéts van.
Zoals wij soms ook helemaal niets van God begrijpen.

Maar Johannes weet het zeker.
Het heeft in elk geval niéts te maken met gebrek aan liefde.
Hoe vaak gaat het niet zoals wij hopen en verlangen.
Toch is er voor ons nooit een reden om daaraan te twijfelen.
Geloof maar niet dat Hij onbewogen blijft.
Dat Hij zich niets aantrekt van het onuitsprekelijke verdriet van zijn geliefden.
Als er één met ons mee lijdt is Hij het.

Dat Jezus huilde bij Lazarus' graf is beslist geen show geweest.
Het is een uiting van welgemeend verdriet.
Zelfs van kwaadheid!
Omdat de verschrikkelijke macht van de dood één van de zijnen heeft overweldigd. Aan de liefde van onze Heer mag niet getwijfeld.

Maar er is meer te zeggen.
Deze ziekte is tot eer van de Zoon van God.
Deze ziekte is voor Jezus een gelegenheid om te laten zien wie Hij is.
Voor eens en voor altijd te tonen hoe groot zijn macht is.

Jezus gaat Marta en Maria opzoeken.
Dan ligt Lazarus dus al vier dagen in zijn graf.
Vier dagen!
In die tijd geloofde men dat de ziel tot drie dagen na de dood in het lichaam bleef.

Daarna week ze definitief.
Op de vierde dag was echt alle hoop vervlogen.
Jezus verschijnt dus in een werkelijk hopeloze situatie.
Hier valt niets meer te doen!

Alleen nog te troosten.
Veel vrienden en bekenden zijn dan ook naar Betanië gekomen.
Om daar een week lang te treuren met de nabestaanden.
Misschien hebben ze wel keer op keer tegen hen gezegd:
Je moet maar zo denken, Maria, op de jongste dag zal je broer weer opstaan.
Dat is toch een hele troost, vind je niet, Marta?
Als we dat toch niet wisten!

Plotseling meldt iemand: *Jezus komt er aan.*
Zodra Marta het hoort – het is Maria kennelijk ontgaan – gaat ze Hem tegemoet.
Ze wil met Hem alleen zijn.
Even het huis met al die klagende mensen ontvluchten.
Misschien wil ze ook het verwijt, dat in haar hart leeft, liever niet uitspreken met anderen erbij.
Want ze houdt van Jezus.
Dat merk je aan alles.

Maar zodra ze Hem ziet uit ze haar teleurstelling.
Waarom was Hij er niet toe ze Hem zo nodig hadden?
Als Jezus er geweest was had de dood geen macht gehad.
Daar is ze zeker van.
En nog gelooft ze dat Jezus veel kan doen.
God zal u alles geven wat u vraagt.

Waar heeft Marta aan gedacht toen ze dat zei?
Dat Jezus haar broer *nóg* uit de dood zou terughalen?
Houdt ze zelfs op de vierde dag na zijn overlijden nog vast aan dat vreemde woord van Jezus: *Deze ziekte loopt niet uit op de dood?*

Ik denk het niet.
Dan zou ze wel blijer zijn geweest met Jezus' antwoord *dát* Lazarus zou opstaan.
Later in het verhaal (vs. 39) blijkt dat ze daar echt niet meer op rekent.
Als Christus de steen voor het graf weg laat rollen, protesteert ze geschokt.

Waar heeft ze dan *wél* aan gedacht?
Misschien heeft ze gedacht aan zijn voorspraak voor Lazarus.
Lazarus zal nog niet zo oud zijn geweest toen hij stierf.
In die tijd werd dat vaak uitgelegd als een straf van God.
Want de rechtvaardige was immers een lang leven beloofd.
Misschien hoopte Marta dat Jezus bij God een goed woordje zou willen doen voor Lazarus.

Dan antwoordt Jezus: *Je broer zal opstaan.*
Probeert u zich eens in te denken in Marta die niet weet wat wij weten.
Dat Jezus Lazarus uit het graf gaat roepen.
Daar heeft ze geen notie van.
Zij kan in Jezus' woord alleen maar horen wat ze al wel tig keer gehoord heeft:
Stil maar, wacht maar, alles wordt nieuw.
Je broer zal opstaan.
Gelukkig maar dat we dat weten, vind je niet, Marta!
Het is haar in alle toonaarden voorgehouden.
Ja, wat moeten de mensen ook anders zeggen.
Hoe vaak heeft ze het zelf niet gezegd als iemand uit haar omgeving gestorven was.

Maar is Jezus nu net zo'n trooster?
Heeft Hij niets anders te vertellen?
Niets dat ze al niet wist?

Ja, dat weet ik ook wel, dat m'n broer op de jongste dag zal opstaan.
Het lijkt er haast wat geïrriteerd uit te komen.
Ze heeft op catechisatie altijd goed opgelet en goed haar lesje geleerd.
Is Jezus alleen maar gekomen om haar te zeggen wat iedereen zegt?
Natuurlijk, Lazarus zal opstaan op de jongste dag.
Maar wat doe je daar nú mee?
Vandaag!

Is dat niet herkenbaar?
Die verbijstering over de dood van je man, je vrouw, je kind, je vader of moeder?
Dat stille of moordende verdriet, dat je bijna gek maakt.
Als de kist in het graf wegzakt en dat er dan helemaal niets meer aan te veranderen is.
Dat er niets meer is dan alleen die verre belofte van de opstanding.
Eens.
Hoe lang nog?
Wat doe je daar nú mee?
Wat verandert daar vandáág door?

Hebt u dat ook?
Die momenten waarop het *Stil maar, wacht maar, alles wórdt nieuw* je vreselijk op je zenuwen werkt?
Dat je het soms niet meer horen kunt?

Als we dan nog maar wel kunnen horen en willen horen wat Jezus tot Marta zegt.
Ik ben de opstanding en het leven.
Voor Marta is de opstanding van haar broer iets van een verre toekomst.
Waar ze vandaag als het er op áán komt niets aan heeft.

Maar Jezus haalt de werkelijkheid van de opstanding naar het heden toe.
De opstanding is niet alleen iets van later.
De overwinning op de machten van de dood is niet iets van de jongste dag alleen.
Maar het is er nu al, vandaag!

Ik ben de opstanding en het leven, zegt Jezus.
Anders gezegd: *Ik ben het opstandingsleven.*
Christus vervangt de waarheid van de catechisatieles door het levende vertrouwen in Hem als persoon.

Het is net als met de liefde.
Daar kun je veel over lezen en fantaseren.
Maar het blijft allemaal theorie.
Tot je opeens die ene ontmoet in wie het allemaal heerlijk concreet wordt.
Dan is het niet abstract meer, niet vaag en onbestemd en ongrijpbaar.
Maar liefde – dat is hij/zij!

Ik ben het opstandingsleven, zegt Jezus tegen Marta.
En tegen u en jou en mij.
Opstanding – dat is niet een godsdienstige waarheid.
Maar dat is Hij – Jezus Christus.
Het Woord is vléés geworden.
En het heeft onder ons gewoond.
En we hebben zijn heerlijkheid gezien.
Plotseling is alles anders geworden.

Ja, tot in de woorden toe die het geheimenis van het leven aanduiden en verklaren.
Dat is al te merken in het begin van Joh. 11.
Als Jezus op weg gaat naar Betanië en al weet van Lazarus' dood, zegt Hij:
Onze vriend Lazarus is ingeslapen en ik ga hem wakker maken.
Pas als ze Hem niet begrijpen zegt Hij dat Lazarus is gestorven.

Kijk, zeggen we dan, nu spreekt Jezus ronduit.
Toen Hij sprak over inslapen en wakker maken sprak Hij versluiierend.
Toen gebruikte Hij oneigenlijke woorden.

Maar zo is het niet!

Toen Jezus sprak over sterven en dood – toen gebruikte Hij oneigenlijke woorden.

Toen paste Hij zich aan bij het bevattingsvermogen van zijn discipelen.

Omdat die nog niet door hadden wat sterven en dood eigenlijk zijn in de tegenwoordigheid van Hem die de Opstanding en het Leven is!

Waar Hij verschijnt komen de dingen er anders uit te zien.

Dan hebben oude woorden niet langer hun oude betekenis.

Dan is dood niet langer dood.

En van een vanzelfsprekende, almachtige dood is geen sprake meer.

Onze Heer heeft die almacht uit haar voegen gelicht en onschadelijk gemaakt.

Voor ieder die zich aan Hem toevertrouwt is de dood niet meer dan een slaap.

En de Heer kan je zo wakker roepen.

Op zichzelf is dat geen nieuwe term voor de dood.

Ook de oude Grieken noemden de dood al een slaap.

Maar in hun mond was het een eufemisme.

Een krachteloze poging om de vreselijke dood een vriendelijk masker voor te doen.

Maar met eufemismen is de dood niet te bezweren.

Buiten Christus om is zijn macht niet te relativiseren.

Zelfs als christenen moeten we oppassen voor een overmoedig kleineren van de dood.

Christus heeft niet voor niets gehuild bij Lazarus' graf.

Hij was diep ontroerd.

Maar toch, Christus is de sterkste.

Hij is ons opstandingsleven dat opgewassen is tegen de dood in al zijn vormen.

Slechts enkele dagen later stierf Hij zelf.

Maar op de eerste dag van de week verbrak Hij de boeien van de dood.

Daarmee heeft Hij de dood een slag toegebracht waarvan ze nooit is hersteld.

Onze Paasvorst heeft de sleutels van de dood en het dodenrijk.

En zo is Hij bij ons alle dagen tot aan de voleinding der wereld.

Sterven is geen sterven meer.

Wie sterft in het geloof in de Heiland, sterft niet.

Want onze gemeenschap met Christus kan niet verbroken worden door wat dan ook.

Voor Hem en in Hem leven ze allen.

Marta, geloof je dat?

Gemeente van Nunspeet, gelooft u dat?

Nee, het gaat er niet om of u zich de opstanding en het leven kunt voorstellen.

Het gaat er om of u de Persoon van Jezus Christus betrouwbaar acht.

Of u Hem zo goed kent dat Hij voor u een garantie is van de opheffing van alle nood.

Marta heeft haar geloof in haar Heiland beleden.

Ze geeft Hem volmondig alle Messiaistitels die haar ter beschikking stonden:

Christus, Zoon van God, Hij die in de wereld komen zou.

Nu kent ze haar catechisatieles pas goed.

Want ze kent Jézus!

En ze weet dat ook Lazarus in Christus geloofde.

Daarom is zijn sterven voor haar niet meer ondraaglijk.

Let u er op dat Marta geloofde voor zijn opwekking?

Wie gelooft heeft ook aan dat geloof genoeg!

Als Jezus straks toch Lazarus uit het graf roept voegt dat aan het geloof niets toe.

Wie gelooft, heeft het wonder niet nodig.

Wat Christus tot Marta zegt is waar, ook zonder het teken.

En Marta gelooft voordat ze het teken ontvangt!

Het teken, hoe indrukwekkend ook, is niet meer dan een illustratie.

En Christus' woord is waar, vandaag ook voor ons, ook zonder het teken.

Of liever: zonder herhaling van het teken.
Wie gelooft hoeft niet telkens weer opnieuw te zien.

Zeker, ons geloof wordt nog telkens aangevochten en zwaar op de proef gesteld.
De nood en de dood in al zijn vormen zijn onmiskenbaar en blijven kwellen.
Maar telkens weer stelt uw Heiland zich voor u.
En zegt: *Ik ben de opstanding en het leven.*

Geloof u dat?

Zeg maar ja en zeg maar

AMEN.

15-04-2007